

Opfølgning på resultatkontrakter

Projekter før 2015

Marts 2016

Indholdsfortegnelse

Energi og miljø.....	3
Fødevarer	6
Turisme.....	9
Innovation og forretningsudvikling	12
Iværksætterier	16

Energi og miljø

Under indsatsområdet er der aktuelt 4 resultatkontrakter, hvortil kommer 5 tillægskontrakter, altså i alt 9 kontrakter til opfølgning. Af disse er 5 afsluttet siden den seneste opfølgingsrunde i efteråret 2015.

Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Denne opfølgingsrunde viser i overvejende grad et positivt billede af fremdriften og resultaterne af de igangværende og afsluttede programmer og projekter på energi- og miljøområdet.

I regi af programmet "Erhvervsudvikling inden for biomasse til energi", som sluttede med udgangen af 2015, har der været iværksat konkrete projekter og andre aktiviteter med virksomhedsinvolvering. Nogle af projekterne viser lovende resultater med potentiale for kommende erhvervs vækst, medens andre projekter kun delvist eller slet ikke har levet op til forventningerne. Samlet set vurderes der dog, at programmet har bidraget til at skabe grundlag for fremtidig erhvervs vækst på området.

Der har været store udfordringer med at få programmet FjernvarmeVækst til at fungere efter hensigten med gennemførelse af de forudsatte demonstrationsprojekter. Der er nu udsigt til, at der vil blive gennemført demonstrationsaktiviteter på et acceptabelt niveau.

De fleste af de initiativer inden for energi og miljø, som blev iværksat i tidligere Vækstforum handlingsplaner, er nu udløbet eller udløber inden for kort tid.

Resultatkontrakter med opfølgning

Der er iværksat følgende programmer:

- Erhvervsudvikling inden for biomasse til energi (herunder 4 tillægskontrakter vedr. konkrete projekter til opfølgning)
- FjernvarmeVækst – Erhvervsudvikling i fjernvarmesektoren (herunder én tillægskontrakt vedr. konkret projekt til opfølgning)

Der er iværksat følgende projekter:

- Udvikling af Thyborøn Havn til udslibning og service af havmøller
- Demonstrationsprojekt vedr. affaldssortering hos Nomi4S

Status

Erhvervsudvikling inden for biomasse til energi

"Erhvervsudvikling inden for biomasse til energi" er et rammeprogram, hvorunder der siden opstart i 2010 er igangsat 9 projekter, hvor ny teknologi demonstreres eller gennemføres andre aktiviteter, som har til formål at skabe grundlag for fremtidig erhvervs vækst. Programmet er afsluttet med udgangen af 2015.

Af projekterne er 5 tidligere afsluttet og rapporteret til Vækstforum, mens de 4 resterende er afsluttet siden seneste rapportering til Vækstforum, og der er redegjort for resultaterne nedenfor.

Grøn Gas Erhvervs-klynge

Formålet med initiativet var at medvirke til at skabe grundlag for erhvervs vækst ved at danne en erhvervs-klynge forankret i Region Midtjylland inden for udvikling og demonstration af teknologier og løsninger til opgradering og metanisering af biogas.

Gennem initiativet er der skabt et netværk af virksomheder og videninstitutioner på området, og der er gennemført en række formidlings- og udredningsaktiviteter til at højne vidensniveauet for netværket og skabe grundlag for konkrete projekter.

Konkret har initiativet medvirket til:

- Implementering af biogas til transport
- Samling af virksomheder omkring gennemførelse af fuldskala testfaciliteterne GreenLab Skive
- Seks navngivne virksomheder fra regionen er blevet leverandører eller er i gang med udviklingsaktiviteter på området.

BioCluster Foulum

Målet med initiativet BioCluster Foulum var at skabe et nationalt og internationalt kraftcenter for produktion og raffinering af grønne biomasser ved at styrke sammenhængskraften mellem virksomheder og videninstitutioner. Centrale elementer i initiativet er AU Foulums to pilotanlæg: HTL anlægget (fremstilling af bioolie) og protein raffineringsanlægget baseret på grøn biomasse.

Som led i initiativet er der gennemført en række aktiviteter på nationalt og internationalt niveau i bestræbelserne på at udvikle en klynge i henhold til formålet med initiativet.

De konkrete resultater af initiativet er følgende:

- Der er via 9 forskellige projekter etableret virksomhedssamarbejder og samarbejder mellem virksomheder og videninstitutioner inden for området
- Medvirket til 2 virksomhedsetableringer i Foulum.

New Substrate

Projektet har demonstreret synergien mellem biogasproduktion og produktion af svampe. Projektet har vist, hvordan restprodukter fra biogasproduktion kan oparbejdes til et højværdigt vækstmedie (New Substrate) for svampe, og at vækstmediet efter brug kan føres tilbage til biogasanlæg, hvor der produceres yderligere biogas af materialet.

Det er sandsynliggjort, at konceptet kan anvendes som et supplerende, indtægtsgivende anlæg på eksisterende og kommende biogasanlæg i ind- og udland. Der er således skabt grundlag for vækst hos de regionale/danske virksomheder, som leverer udstyr til konceptet og til biogasanlæg.

Produktion af el og varme via forgasning af alternative biomasser

Projektet har demonstreret, at termisk forgasning af husdyrgødning rent teknisk kan fungere, og foreløbige undersøgelser tyder på, at restproduktet, biochar, med fordel kan anvendes som jordforbedringsmiddel.

Projektets resultater indikerer desuden, at der er et marked for forgasningsteknologien både i og uden for landet. I Danmark er teknologien p.t. foreløbigt mest interessant for fjerkræfarme. Det vurderes således, at teknologien kan danne basis for erhvervsvekst og eksport.

FjernvarmeVækst – Erhvervsudvikling i fjernvarmesektoren

Programmet retter sig dels mod produktionsvirksomheder, som kan indgå i demonstrationsprojekter vedrørende udvikling og demonstration af ny fjernvarmeteknologi/koncepter, dels mod regionens varme- og kraftvarmeværker, der skal motiveres til at øge efterspørgslen efter vedvarende energiteknologi.

Der er gennemført screeningaktiviteter, hvor der har været kontakt til 67 fjernvarmeværker, og der er gennemført rådgivningsforløb for 16 fjernvarmeværker.

To demonstrationsprojekter er afsluttet og er tidligere rapporteret til Vækstforum, ét demonstrationsprojekt er igangværende (nærmere beskrevet nedenfor), tre er under opstart og yderligere to forventes iværksat inden for kort tid. Endelig er der afsat midler til et projekt vedr. udnyttelse af overskudsvarmen fra Apple's kommende datacenter ved Viborg.

Varmepumpe til udnyttelse af overskudsvarme fra erhvervsspildevand

Projektets formål er at gennemføre et demonstrationsprojekt i form af et varmepumpeanlæg, der er i stand til at udnytte overskudsvarme fra erhvervsspildevand til fjernvarme. Spildevandet stammer fra Arla Foods Rødkærsbro Mejeri, og varmen herfra skal udnyttes hos Rødkærsbro Fjernvarmeværk.

Projektet er i en indledende undersøgelsesfase.

Udvikling af Thyborøn Havn til udskibning og service af havmøller

Projektet har til formål at udvikle og positionere Thyborøn Havn, herunder en lokalbaseret serviceklynge, til at forestå udskibnings- og serviceaktiviteter i forbindelse med havmølleprojekter, som forventes etableret ud for Thyborøn.

Status er, at der er etableret en serviceklynge, som besidder de nødvendige kompetencer, der efterspørges ifm. installation, drift og vedligeholdelse af havvindmølleparker. Serviceklyngen, der kalder sig Northsea Offshore Service Group, består af 37 virksomheder, hvoraf de fleste kommer fra lokalområdet og de omkringliggende kommuner.

De planlagte kompetence- og strategiforløb samt eksport- og messefremstød for klyngens virksomheder er stort set gennemført.

Thyborøn Havn og serviceklyngen er i god dialog med de tre prækvalificerede selskaber til etablering af havmøllerne samt relevante vindmølleproducenter og installationsrederier med henblik på at positionere Thyborøn som udskibnings- og servicehavn.

Da Energistyrelsens endelige valg af selskab til opstilling af havmøllerne er udsat, ønsker operatøren at forlænge projektet fra udgangen af juni til 1. september 2016, så Thyborøn Havn og serviceklyngen kan nå at indgå endelige aftaler med de vindende tilbudsgivere, hvilket er hovedformålet med projektet.

Demonstrationsprojekt vedr. affaldssortering hos Nomi4S

Formålet med projektet er at demonstrere ny teknologi, som kan opgradere det nuværende affaldssorteringsanlæg hos Nomi4S til at generere øget genanvendelse af affald, og skabe nye erhvervsvækst muligheder på området. I projektet er involveret 3 regionale små og mellemstore virksomheder.

Der er foretaget indledende undersøgelser og tests, og et demonstrationsanlæg hos Nomi4S forventes etableret i august-september 2016.

Sekretariatets vurdering

Programmerne og projekterne gennemføres med enkelte undtagelser med tilfredsstillende fremdrift. Der tegner sig endvidere lovende resultater, som på længere sigt forventes at medvirke til erhvervsvækst i regionen.

Fødevarer

Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Fødevarsatsningens hidtidige hovedoperatør, Future Food Innovation (FFI) har endeligt afsluttet projektaktiviteterne for bevillingsperioden 2009-2014. Gennem projektets første 5 år er der bl.a. ydet støtte til i alt 26 projekter gennem differentieringspuljen. Puljen og øvrige aktiviteter under FFI har resulteret i vækst i virksomhederne både i omsætning og arbejdspladser. Effekten hos de deltagende virksomheder i differentieringspuljen er, at der indtil videre er skabt 91 arbejdspladser samt 127 indirekte (outsourcete).

Projektet vedr. etablering af Danish Food Cluster (DFC) er nu afsluttet, og fortsætter baseret på medlemsbidrag og løbende projektfinansiering. DFC har nu ca. 140 medlemmer, der repræsenterer store globale fødevarerkoncerner, små og mellemstore fødevarer virksomheder samt erhvervets centrale organisationer og myndigheder.

Fødevarsatsningens øvrige projekter i bevillingsperioden 2007-2014 er afsluttet inden for tidligere opgørelsesperioder.

De nu afsluttede projekter vurderes samlet set til at have forløbet meget tilfredsstillende, og der er skabt et solidt fagligt og organisatorisk grundlag for at videreføre og videreudvikle satsningen under Vækstplan 2016-2020. Bl.a. er erfaringerne brugt til at udarbejde en ny strategi for fødevarsatsningen, som blev godkendt af Vækstforum i august 2015.

Initiativer inden for Fødevarer

- - Øget værdiskabelse i fødevarerproduktionen
- - Fødevarer erhvervets kompetencebehov

Øget værdiskabelse i fødevarerproduktionen

Resultatkontrakter med opfølgning

- Future Food Innovation – etablering af et innovationsmiljø for fødevarer (2009-2014) (Afsluttet)
- Danish Food Cluster (Slutrapport)

Status

Future Food Innovation – etablering af et innovationsmiljø for fødevarer

Etableringen af innovationsmiljøet Future Food Innovation (FFI) havde til formål at understøtte åben og radikal innovation på fødevarerområdet, bl.a. gennem støtte til vidensamarbejder mellem virksomheder og videninstitutioner under differentieringspuljen. Det lykkedes med initiativet at få et bredt funderet konsortium af centrale videninstitutioner i Region Midtjylland, som omfatter to institutter på Aarhus Universitet, Agro Business Park, Teknologisk Institut, AgroTech (nu Teknologisk Institut) samt VIFU. Agro Business Parks direktør har været formand for projektets styregruppe.

Gennem projektets første 5 år er der ydet støtte til i alt 26 projekter gennem differentieringspuljen, med direkte støtte på i alt 54 mio. kr. inkl. tilbageløbsmidler fra EU. Puljen har resulteret i vækst i virksomhederne både i omsætning og arbejdspladser. Effekten hos de deltagende virksomheder er, at der

indtil videre er skabt 91 arbejdspladser samt 127 indirekte (outsourcete). 12 af virksomhederne fra de 26 projekter har yderligere tiltrukket 102 mio. kr. i kapital fra fonde og privat kapital, oftest fra business angels.

FFI er gennem projektperioden blevet mere og mere kendt i innovations- og erhvervsfremmesystemet, og oplever at virksomhederne løbende henvender sig og efterspørger viden, råd, kompetencer, viden om forskellige kapitalmuligheder eller for at søge yderligere støtte under differentieringspuljen. FFI har endvidere hjulpet en lang række virksomheder med afklaring af muligheder og søgning efter internationale partnere, bl.a. gennem European Enterprise Network (EEN), hvor der er opnået 54 internationale matchninger

Projektet afventer de sidste udbetalinger fra Erhvervsstyrelsen, hvorfor økonomien endnu ikke er endelig opgjort.

Danish Food Cluster

Det er aftalt med projektet, at resultatkontraktopfølgningen pr. 1. september 2015 gør det ud for afslutningsrapporten, da de beskrevne aktiviteter i resultatkontrakten på det tidspunkt var fuld ud gennemført. Aktiviteterne har omfattet organisering, medlemshvervning afholdelse og deltagelse i konferencer, udarbejdelse af kommunikationsmateriale, og formidling med henblik på samarbejde både nationalt og internationalt.

Medlemskredsen var ved projektets afslutning ca. 140 medlemmer, omfattende fortrinsvist virksomheder, 5 universiteter og GTS institutter og erhvervets hovedorganisationer. Medlemsvirksomhederne står for i alt 75 % af den samlede omsætning inden for fødevarerindustrien i Danmark, hvilket understreger Danish Food Clusters (DFC) nationale og internationale profil.

I juni 2016 afholdes en stor international konference i Aarhus i samarbejde med den globale agrifood organisation IFAMA i Aarhus juni 2016. Konferencen, som har været under forberedelse i DFC regi i over et år, bliver en væsentlig platform for at markedsføre klyngen og understrege Midtjylland som centrum for klyngen.

DFC sekretariatet har et tæt samarbejde med andre vigtige aktører inden for sektoren, herunder Agro Business Park og FFI, og nye initiativer som Brobygger-ordningen og samarbejdet med Invest in Denmark, som har en agent med særlig fokus på fødevarer siddende i hos DFC.

I forhold til aktiviteter og budget er projektet forløbet tilfredsstillende, og de rapporterede effekter vurderes som bedre end forudsat.

Sekretariatets vurdering

Initiativet forløber som forventet.

Fødevarerhvervets kompetencebehov

Resultatkontrakter med opfølgning

- Future Food Innovation – styrkelse af fødevarerbranchens innovationskultur

Status

FFI har i perioden september 2013 – november 2015 gennemført en lang række innovationcamps og workshops mellem studerende, undervisere på uddannelsesinstitutioner og virksomhedsledere i SMV'er.

Der er nu udarbejdet en samlet læringsrapport som i den kommende periode vil blive delt med ministerier og styrelser som aftalt i vækstpartnerskabsaftalen for 2015. Status for denne præsenteres for Vækstforum i juni.

Rapportens hovedkonklusioner er:

Det er Regionens vurdering, at der kan skabes reel samfundsmæssig merværdi ved at fremme samarbejdet mellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner gennem brug af innovationcamps i forskellige udformninger. Vi ser et behov for at skabe rum, ressourcer og incitamentter til at koble praksisnære udfordringer med teoretisk uddannelse, og anser det afprøvede koncept som velegnet til formålet. (Citat fra rapporten s. 9)

Sekretariatets vurdering

Initiativet forløber som forventet.

Turisme

Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Vækstforum vedtog i marts 2011 "Handlingsplan 2015 – Ny VÆKST i turismen i Region Midtjylland", der fastlægger rammerne for Vækstforums ønske om at gennemføre en strategisk udviklingsindsats inden for turismen. Målet er at skabe en markant vækst i turisterhvervet. De fleste af projekterne er nu afsluttet og de sidste projekter afsluttes i løbet af det næste halve år.

Projekterne Business Relations+ MARKET i henholdsvis Herning og Aarhus har til formål at skabe vækst gennem øget erhvervsturisme til Midtjylland. Indsatserne i de to projekter har vist sig at have en betydelig positiv påvirkning af udviklingen af erhvervsturismen i regionen.

Under overskriften Stærke Feriesteder er der kun et enkelt projekt med opfølgning, nemlig Værtskab i Verdensklasse. To andre projekter (Kystoplevelser på Djursland og Stærke turismekompetencer - kvalitetsløft gennem online tilstedeværelse) afsluttes pr. 31. maj 2016 og det er derfor aftalt, at de ikke skal lave en opfølgning pr. 1. marts også. Projekterne har til formål at skabe vækst og nye arbejdspladser blandt andet gennem kvalitets- og produktudvikling, øgede kompetencer og større samarbejde.

Midtjysk Turisme er valgt som operatør for den regionale turismefremmeindsats i perioden 2011 til udgangen af 2015. Som regional turismeoperatør har Midtjysk Turisme medvirket aktivt til at fremme turismen i Region Midtjylland gennem udvikling, koordinering og gennemførelse af den konkrete indsats inden for "Ny VÆKST i turismen". Midtjysk Turisme har siden juni 2015 været under nedlukning, som følge af den nye Lov om dansk turisme, som blev vedtaget i december 2014.

Initiativer inden for Turisme

- Erhvervsturisme
- Stærke feriesteder
- Mersalg

Erhvervsturisme

Resultatkontrakter med opfølgning

- Business Relations+ Market (Aarhus) (Slutrapport)
- Business Relations+ Market – Vækst gennem øget erhvervsturisme til Region Midtjylland (Herning)

Status

Business Relations + Market (Aarhus) er et af de projekter, som udmønter Vækstforums "Handlingsplan 2015 – Ny VÆKST i turismen i Region Midtjylland". Projektperioden er 1. oktober 2011 til 31. december 2015. Projektet er nu afsluttet. Projektet har betydet, at VisitAarhus i stigende grad har engageret sig i internationale samarbejder. Desuden er der blevet etableret et stadig tættere samarbejde mellem Aarhus Universitet og VisitAarhus. Det samarbejde har udgjort platformen for et særligt initiativ rettet mod sundhedsvidenskabelige fagpersoner på Aarhus Universitetshospital og Institut for Klinisk Medicin ved Aarhus Universitet. Initiativet har givet genlyd i den internationale møde- og kongresbranche og bl.a. givet VisitAarhus en finaleplads ved Best Marketing Award hos organisationen International Congress and Convention Association. I projektperioden er antallet af erhvervsturismeovernatninger steget med 126.028. Under brandet MeetWithAarhus har VisitAarhus og det samlede netværk af

professionelle erhvervsturismeaktører fra Grenaa i øst til Silkeborg i vest gjort en stor indsats for at positionere Aarhus solidt på det nationale møde- og kongresmarked.

Business Relations+ Market (Herning) er et af de projekter, som udmønter Vækstforums "Handlingsplan 2015 – Ny VÆKST i turismen i Region Midtjylland". Projektperioden er 1. oktober 2011 til 31. oktober 2016. Fremadrettet er strategien ved messer fortsat at skabe totalevents, hvor messer kombineres med konferencer, virksomhedsbesøg, studieture, faglige, kulturelle og sociale events, transport og overnatning. Projektet vil fremadrettet fortsat arbejde med online sociale og faglige netværk og medier.

Resultater

- Business Relations+ Market (Aarhus) har samarbejdet med nogle af regionens internationale styrkepositioner (blandt andet fødevarer, klinisk medicin og it), hvilket har medvirket til tiltrækning af en række internationale konferencer.
- Business Relations+ Market (Aarhus): VisitAarhus deltager i det nationale kongreskonsortium MeetDenmark. Dette samarbejde indebærer særlige initiativer rettet mod internationale faglige organisationer som skal højne kendskabet til Danmark og skabe konkrete dialoger omkring Danmark som fremtidig destination for videnskabelige konferencer og kongresser.
- Business Relations+ Market (Aarhus) har bidraget til at det er lykkedes at tiltrække Dansk Metal og FOAs årskongresser i 2016 og HKs i 2017. Det betyder, at Aarhus nu er aktuel på det danske kongresmarked igen efter nogle års fravær.
- Aarhus er gennem projektet Business Relations+ Market blevet løftet betragteligt som destination for internationale og nationale konferencer og kongresser.
- Business Relations+ Market (Herning) har tiltrukket og udviklet Technomaniakonferencen i samarbejde med IDA og den blev afholdt med stor succes i forbindelse med hi15-messen. Her mødtes mere end 1.400 ingeniører (mod forventede 700) om bl.a. nye teknologier og fremtidens ledelse til en dagskonference fyldt med events, udstillinger og showcases.
- Business Relations+ Market (Herning): I forbindelse med Formland messen i august 2015 og februar 2016 er der afholdt Nordic Buzz – New Creative Business, hvor møde-, mode- og smykkevirksomheder fra hele Norden konkurrerede om to priser for henholdsvis bedste forretningsidé og mest gennemtænkte løsning i forhold til lokal produktion. Eventen har været med til at understøtte opbygningen af Formland som et internationalt messebrand og sammen med øvrige international aktiviteter på messen været med til at vende den negative udvikling i det internationale besøgstal på Formland-messen. På Formland Spring 2016 var der 7 % flere internationale deltagere i forhold til Formland Spring 2015 og desuden en stigning 33 % i antallet af deltagende udenlandske forretninger.
- Business Relations+ Market (Herning): I forbindelse med hi15-messen har der været en fremgang på 26 % i antallet af internationale besøgende i forhold til udgangspunktet i 2009.

Sekretariatets vurdering

Business Relations+ Herning og Aarhus er med til at løfte de to områders indsats, og selv om messemarkedet er under pres, så viser erfaringerne, at indsatsen virker. Projekterne under indsatsområdet Erhvervsturisme vurderes generelt som gode og af høj kvalitet. Slutrapporteringen fra Business Relations+ Market (Aarhus) viser, at projektet har præsteret bedre end forventet på en række parametre.

Stærke feriesteder

Resultatkontrakter med opfølgning

- Værtskab i verdensklasse

Værtskab i verdensklasse er et af de projekter som udmønter Vækstforums "Handlingsplan 2015 – Ny VÆKST i turismen i Region Midtjylland. Projektet er forankret hos Ringkøbing-Skjern Kommune og projektperioden er 1. april 2015 til 31. august 2016. Projektets mål er at skabe øget vækst og arbejdspladser gennem en helhedsorienteret tilgang til værtskab. Projektet er i positiv fremdrift, og inde i en fase med stabilt aktivitetsniveau. Der er stor opbakning og interesse fra turismeerhvervet til de aktiviteter som der inviteres til. På baggrund af fire arbejds møder, med deltagelse af i gennemsnit 40 turistaktører er der etableret 11 større og mindre værdikædesamarbejder. Desuden har individuel rådgivning til campingpladser og bed & breakfasts ført til et netværksmøde, hvor yderligere campingpladser og bed & breakfasts er blevet inddraget.

Resultater

Værtskab i verdensklasse har gennemført tre temature: Anden Verdenskrig (bl.a. med besøg i bunkers), Fjorden Rundt i Tølt (ridetur rundt om Ringkøbing Fjord), Vægtertur i Ringkøbing. Deltagerne har betalt for at deltage i turene, hvilket har sikret en øget fokus på det kommercielle og at der er blevet tænkt i afsætning.

Journalister har deltaget i tematurene, hvilket har skabt synlighed om projektet.

Værtskab i Verdensklasse har afholdt en konference, hvor projektet og nogle af resultaterne er blevet præsenteret for medlemmerne af Ringkøbing Fjord Turisme og andre interesserede.

Sekretariatets vurdering

Det er sekretariatets vurdering, at projektet har en tilfredsstillende fremdrift og at det er med til at øge kvaliteten af turismeudbuddet i Region Midtjylland og med til at skabe øget vækst og omsætning inden for turismeerhvervet i Region Midtjylland.

Mersalg

Resultatkontrakter med opfølgning

- Midtjysk Turisme (2015) (Slutrapport)

Status

Midtjysk Turisme er i perioden 1. januar 2012 til 31. december 2015 regional operatør og har til opgave at understøtte og medvirke til at gennemføre Vækstforums "Handlingsplan 2015 – Ny VÆKST i turismen i Region Midtjylland. Som konsekvens af Lov om dansk turisme (fra december 2014) er der sket en omstrukturering af dansk turisme med oprettelse af tre udviklingsselskaber inden for forretningsområder Kyst & Natur, Møde & Erhverv og Storbyturisme. Det betyder også, at Midtjysk Turisme lukker pr. 31. december 2015. Midtjysk Turismes ansatte har løst opgaver i forbindelse med Turismekonferencen 2015 og den tilhørende uddeling af turismevækstpriser og med udviklingen af et nyt kulturturismeprojekt.

Innovation og forretningsudvikling

Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Vækstforum vil med indsatsen skabe bedre rammer for, at de midtjyske virksomheder kan udvikle deres forretningsgrundlag og arbejde systematisk og strategisk med innovation og løsninger på samfundsmæssige udfordringer, der kan være nøglen til fremtidig vækst og velfærd. Vækstforum vil samtidig understøtte, at virksomhederne videreudvikler bedre strategiske- og ledelsesmæssige kompetencer, et større globalt udsyn og mere effektive processer.

Indsatsområdet omfatter i denne statusperiode videreførelse af en række eksisterende initiativer og projekter inden for innovation og forretningsudvikling. Projekterne vurderes overordnet at blive gennemført på tilfredsstillende vis.

Initiativer inden for Innovation og forretningsudvikling

- Virksomhedsrådgivning, netværk og øget internationalisering
- Øget innovation i de midtjyske virksomheder
- Morgendagens forretningsområder
- Cirkulær Økonomi

Virksomhedsrådgivning og netværk og øget internationalisering

Resultatkontrakter med opfølgning

Fremtidens industri

- Dansk Produktions Univers

Fremtidens Industri - Dansk Produktions Univers

Status

Formålet med projektet "Udviklingsomkostninger i forbindelse med etablering af Dansk Produktions Univers" er at fremme etablering og udvikling af produktionsvirksomheder med henblik på at fastholde og udvikle produktionsarbejdspladser i Danmark. Konkret skal der i projektet udvikles en række overblik-, proces- og tavleværktøjer målrettet små og mellemstore virksomheder og iværksættere i produktionserhverv. Dansk Produktions Univers er kontrakthaver og projekter løber i årene 2014-2016. Projektet afsluttes med udgangen af juni 2016.

Resultater

Overblik- og udviklingsmodellen for SMV'er er anvendt, afprøvet og testet på i alt 12 virksomheder i hele projektperioden. Overblikmodellen for iværksættere er anvendt, afprøvet og testet på i alt 10 iværksættere i hele projektperioden. Værdikædespillet skal testes på en række virksomheder i foråret 2016. Den første indledende test af værdikædespillet er gennemført og spillet skal præsenteres på en spillemesse medio april 2016. I alt 12 forskellige udviklede tavledesigns præsenteres i showroom og vil kunne indgå som værktøjer for iværksættere og virksomheder, der får deres gang i iværksætttermiljøet.

Sekretariatets vurdering

Det er vurderingen, at projektets udvikling af koncepter og værktøjer er gennemført planmæssigt og er nu tilgængelige for interesserede iværksættere og virksomheder.

Cirkulær økonomi

Resultatkontrakter med opfølgning

- Regionalt-statsligt Program for Grønne Forretningsmodeller (Slutrapport)
- Regionalt-statsligt Initiativ for Grøn Industrisymbiose (Slutrapport)
- Rethink Business – "Kommunepuljen"

Grønne Forretningsmodeller

Status

Program for Grønne Forretningsmodeller er en del af vækstpartnerskabsaftalen med regeringen og gennemføres i samarbejde med Erhvervsstyrelsen og regionerne. Formålet er at understøtte grøn omstilling i virksomhederne med forretningsmodeller, der både minimerer ressourceforbrug/påvirkning af miljøet og samtidig er økonomisk rentabel. Fase 1 blev finansieret af staten med tilskud på op til 250.000 kr. til udarbejdelse af skitse til forretningsmodel, mens fase 2 blev finansieret af regionerne med tilskud på op til 1 mio. kr. til udvikling og test af den grønne forretningsmodel. Programmet blev faciliteret af Deloitte, mens Væksthus Midtjylland er regional operatør. Programmet er afsluttet med udgangen af 2015.

Resultater

29 virksomheder deltog på landsplan i fase 1 i foråret 2014, heraf ni fra Region Midtjylland, som alle fortsatte i fase 2, som er afsluttet i 2015. Resultaterne af programdeltagelsen er bl.a. : Flere virksomheder har udvidet det strategiske miljøarbejde for hele virksomheden og en virksomhed har opnået en landsdækkende miljøpris. Fire virksomheder har til sammen realiseret omsætningsstigning på 12 mio. kr. Virksomhederne har tilsammen ansat 12 personer og flere har haft betydelig miljøeffekt. Fremadrettet forventer virksomhederne over de næste fem år at kunne ansætte 70 nye medarbejdere og omsætte for 145 mio. kr. ekstra. Som sidegevinst har hele otte af de 10 virksomheder, der fik afslag til fase 1 fra Region Midtjylland, fået hjælp til deltagelse i et af regionens virksomhedsudviklingsprogrammer i regi af Væksthus Midtjylland.

Sekretariatets vurdering

Samlet set er programmet gennemført særdeles tilfredsstillende og har gjort en stor forskel for de deltagende virksomheder. Der er også opsamlet læring og erfaring, som kan bruges fremadrettet i nye indsatser.

Grøn Industrisymbiose

Status

Region Midtjylland og Erhvervsstyrelsen har i 2014-2015 arbejdet sammen om at fremme Grønne industrielle symbioser mellem virksomheder. Projektet er et led i Regionens arbejde med Cirkulær Økonomi. Region Midtjylland og Erhvervsstyrelsen har hver betalt halvdelen af udgifterne. Væksthus Midtjylland

har haft en koordinerende netværks- og procesfunktion i et samarbejde med regionen, erhvervsstyrelsen og COWI. Projektet startede medio maj 2014 og er afsluttet med udgangen af 2015, idet Erhvervsstyrelsen ikke ønsker at fortsætte samarbejdet med regionerne om projektet og ikke længere yder tilskud til virksomhedernes afklarende undersøgelser.

Resultater

Væksthus Midtjylland og konsulenten i den nedsatte Task force har haft et effektivt teamsamarbejde om projektet. Teamet har mere end nået dets mål med kravet om 141 konkrete ressourcheck i virksomheder i Region Midtjylland inden udgangen af 2015. Region Midtjylland er den region, hvor der blev identificeret og kvalificeret flest industrisymbioser, i alt 60.

Der er skrevet en opsamlende rapport med resultater fra Erhvervsstyrelsen og opsamlende læringsrapport fra konsulentfirmaet COWI. Rapporten fra COWI indeholder resultater, eksempler fra fire eksemplariske cases, udfordringer en indsats skal forholde sig til samt anbefalinger. Væksthus midtjylland har ligeledes beskrevet deres erfaringer med "grønne industrisymbioser.

Sekretariatets vurdering

Sekretariatet vurderer, at projektet har været en succes, idet der er præsteret mere end forventet på resultatkravene i 2014-2015. Det undersøges om projektet i en eller anden form kan videreføres og udvikles i samarbejdet "The Northern Connection" og i øvrigt indgå som en del af Væksthus Midtjyllands virksomhedstilbud.

Rethink Business

I Rethink Business' indsatser, understøtter indbyrdes hinanden med at fremme cirkulær økonomi:

- Kommunepuljen, hvor der tages udgangspunkt i den kommunale efterspørgsel til at fremme virksomhedernes mulighed for en cirkulær økonomi orienteret produktion og service.
- Alle indsatser udspringer af "Rethink Business - Join the Circular Economy Revolution (2012-2014)" der blev sat i verden for at styrke smv'ernes innovation, grønne forretningsudvikling og vækst. Initiativet bestod af to hovedspor – 1) aktiviteter rettet mod konkrete virksomheder og 2) aktiviteter, der skulle fremme kommunal efterspørgsel og offentlig-privat samarbejde på området.

Rethink Business – Kommunepuljen

Status

I Danmark udfører kommunerne mange vigtige miljø- og samfundsopgaver. Det medfører samtidigt et stort indkøb og forbrug af forskellige produkter og ydelser. Den position betyder, at kommunerne kan spille en vigtig rolle i omstilling til et mere bæredygtigt samfund. F.eks. gennem undervisning, miljøforvaltning, indkøbspolitik, erhvervsservice og ressourceplanlægning.

I kommunen kan arbejdet med cirkulær økonomi bl.a. føre til mere effektive og helhedsorienterede miljøløsninger, nye erhvervs- og beskæftigelsesmuligheder, nye arbejdsgange og procedurer samt nye alliancer og partnerskaber med virksomheder, borgere og foreninger - og økonomiske besparelser.

Der er af fire omgange igangsat i alt ni projekter på det kommunerettede spor med fokus på at fremme Cirkulær Økonomi. Fem projekter er ved denne marts status 2016 afsluttet. Fire projekter er endnu åbne og kan levere yderligere læringsresultater.

Resultater

De afsluttede projekter er:

- Herning Kommunes projekt om genanvendelse af kommunalt arbejdstøj og vejledninger vedr. kommunale cirkulære indkøb, der er tilgængelig for alle offentlige institutioner i Danmark.
- Skanderborg kommunes projekt **"Etablering af online Værdicentral"**, en webshop for genbrugsmaterialer. Der er etableret en fysisk butik, ansat en dedikeret projektleder og der arbejdes med opkvalificering af medarbejderne. Etablering af den konkrete webshop er udskudt, da den har vist sig at være mere kompliceret og omkostningstung end først antaget. Værdifuld erfaring og læring er samlet hos kommune og RenoSyd og er via sekretariatet tilgængelig for alle.
- Skive kommunes projekt **"Genbyg Skive"** handler om værdibevarende genbrug af byggematerialer fra nedrivning. Det indebærer samarbejde med erhvervslivet om nænsom nedrivning, sortering, behandling, transport og videresalg. Der er udviklet nye forretningsmodeller og nye strategier og procedurer i kommunen.
- Samsø kommunes **"Pumper i cirkulær økonomi – samsø som testside"**, hvor der er udviklet en kommunal politik for cirkulær økonomi, indkøb og koordinering. Desuden er Cirkulær Økonomi, blevet indlejret i flere kommende projekter både inden for Cirkulær Bioøkonomi, der har fokus på erhvervseffekter i landbrug, bioraffinering, forarbejdning, gastronomi, turisme etc.
- Aarhus Kommunes REWARA projekt, der er blevet endelig afrapporteret ultimo december 2015.

Sekretariatets vurdering

Sekretariatet vurderer, at Rethink Business – kommunepuljen er et initiativ, der for få midler er i stand til at knytte an til og forstærke erhvervsudviklingsaktiviteter, som kommunerne har gang i eller står overfor at sætte i værk. Dette gør, at engagement og vilje til at finde løsninger og skabe fremdrift er stor.

Iværksætteri

Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Vækstforum vil skabe bedre vilkår for, at der etableres flere nye virksomheder, og at flere af de nye virksomheder overlever og udvikler sig til nye vækstvirksomheder. En række analyser viser at iværksættere, der modtager rådgivning i forbindelse med etablering af virksomhed, har en større vækst i beskæftigelse og salg og en større overlevelsessandsynlighed. Indsatsområdet skal derfor sikre, at adgangen til rådgivning og risikovillig kapital for iværksættere og nystartede virksomheder forbedres.

Initiativer inden for Iværksætteri

- Midtjysk Iværksætterfond
- Navitas Science & Innovation

Status

"Midtjysk Iværksætterfond" fik i december 2015 en ekstra bevilling på 3.3 mio. kr. , hvorved det samlede kapitaltilsagn kom på 126 mio. kr. Projektperioden blev samtidig forlænget til 30. april 2016. Fonden har nu investeret alle midler. Der skal herefter foretages opfølgning på porteføljen af selskaber, som forventes at være på 17-19 selskaber, ligesom der skal foretages nyinvesteringer af returnmidler.

Navitas Science & Innovation" (NSI) forløber planmæssigt. De planlagte ydelser og aktiviteter gennemføres i et meget tilfredsstillende omfang og i en kvalitet som forudsat. NSI oplever øget efterspørgsel fra de eksisterende virksomheder vedrørende NSI's faciliteter og der er meget stor søgning fra de studerende til de forskellige iværksætteraktiviteter, som f.eks. iværksætttermiljøerne, hvor de kan få hjælp til at udvikle en forretningside, workshops, StartUp Camps m.v.

Resultater

- Midtjysk Iværksætterfond har investeret i 29 virksomheder i primære investeringer. Derforuden er der investeret i 14 virksomheder i form af mikrolån og deltagerlån (lån, der ydes i forbindelse med Accelerace forløb).
- Hos Navitas Science & Innovation har 91 studerende været tilknyttet iværksætttermiljøet StartUp Factory miljøet med henblik på udvikling af en forretningside.
- 22 studerende har oprettet egen virksomhed.
- 13 virksomheder har i 2015 indgået et samarbejde med Navitas Science & Innovation om et forsknings/udviklingsprojekt. Herudover har 276 virksomheder deltaget i innovationsprojekter.

Sekretariatets vurdering

Initiativerne gennemføres som planlagt.